

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

§. 4. De re spirituali, quæ est materia Simoniae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

iustitia debitum est. Simoniacum est, si ideo detur beneficium, si beneficium accipiens debeat promittere, quod futuro tempore nihil damni iniusto collatori aut resignatori illaturus sit.

- 29 Per se loquendo, non videtur esse simoniacum conferre beneficium debitori iniustam moram trahenti sub conditione praesentis vexationis statim amouendae: Ratio, quia hoc casu mutuans non censetur mutuam obligationem imponere mutuuario, quando ea solum sibi dari postulat, quae ex antecedentibus pactis liquido debentur.

§. IV.

De re spirituali, quae est materia Simoniae siue merx.

- 30 **D**octrinam seu instructionem scientiarum naturalium pro mercede locare aut quasi vendere non est simoniacum, quia non est res sacra, spiritualis, seu ad salutem animae instituta & actio instructionis voce facta precio aestimabilis est, peccatum tamen est plus iusto modo indebito, videlicet collectas à scholaribus exigere, praeterquam si privata instructione extraordinarium officium discipulis impendat. Nec simoniacum est, mercedem accipere pro doctrina Theologica, neque supernaturalis est ex parte principii, neque ex parte finis: Non principii, quia licet perfectus assensus Theologicus à fide supernaturali & infusa pendeat, ipsa tamen doctrina discursiva, quatenus discipulo proponitur, omnino naturalis & acquisita est, à supernaturali fide per se ac necessario dependeat, quod & argumento colligitur: quod etiam haereticus & fide supernaturali destitutus vnus etiam dubitans

bitans de veritate doctrinæ Theologicæ, eandem tamen ex humana & acquisita peritia, suppositis reuelatis, & communiter creditis fidei propositionibus alios edocere possit. Non item ex parte finis, quia instinctio illa discursiua per se non ordinatur ad spiritualem animæ salutem, cum ex se non moueat pium voluntatis affectum, sed solum dirigat intellectum, ad discursum naturali facultate sua in propositis fidei reuelatæ propositionibus.

Pro Doctoratu & collata licentia docendi in 3 1
Theologia sine simonia aliquid tanquam precium exigi potest; quia publicæ eiusmodi approbationes & facultates diriguntur ad actus, qui per se spirituales non sunt.

Pro officio prædicationis aut exhortationis spiri- 3 2
tualis aliquid accipere vt precium operis, simonia est iuxta cap. 10. Matth. Gratis accepistis, gratis date: Ratio, quia verbum Dei est maximum donum spirituale ad animarum salutem per se ac principaliter institutum. Ludimoderatores tamen possunt aliquid accipere, quia Catechismus non solum cohortatorio tradere solent, sed sicut aliarum artium præcepta exercendo memorias, etiam pro consilio morali munus accipi potest, quia per se ac directè doctoralis instructio est.

Gratiæ gratis datæ, vt sanitates, prophetiæ, item 3 3
gratia sanctificans, & sacramenta nouæ legis atque sacramentalia omnia propriè sunt materia simoniæ.

Materia remota sacramenti, panis, vinum, oleum secluso scandalo, possunt vendi, sic dicit Sotus; Chrisma ratione materiæ posse vendi, si scandalum & suspicio Simoniæ absit, neque iustitia obliget

obliget administrandum, sed pro materia propinqua actione transeunte, ablutione & forma aliquid accipere est simonia, quia sunt actus potestatis spiritualis, qui nullam aliam nullitatem & æstimationem habere possunt, quam quod ex Christi institutione & quo ad animarum salutem conferant, quæ tota ratio spiritualis est.

- 34 Vendere S. Eucharistiam præsertim infideli aut venefico gravissimum scelus est. Iudas tamen non commisit simoniam propriè dictam. Quandoquidem Iudæis Christum vendidit tanquam hominem naturalem, sine vlla æstimatione sanctitatis, divinitatis, alteriusve spiritualitatis. Quare licet non tantum iniustitiam, sed etiam sacrilegium gravissimum commiserit, non tamen propriè simoniam.

NB. Vendere materiam rerum sacrarum (v. c. vasorum, numismatum benedictorum, vestium sanctarum) secundum se precio æstimabilem, non est simonia.

- 36 Pro iure sepulturæ aliquid accipi potest, si sponte offeratur, item vigore consuetudinis, non veluti precium, tunc enim esset simonia.

NB. Loca & subsellia in Ecclesiis pro pecunia locare licet, deputatâ fabricâ.

- 37 Materialia Ecclesiæ imò ipsam Ecclesiam in necessitate æstimando saltem expensas, quæ in ea factæ sunt, item obligatio certum locum præbendi in Ecclesia ad sepeliendum precio æstimabilia vendi possunt, dummodo consecratio seu spiritualitas non æstimetur utpote accidentaliter tantum annexa.

- 38 Officia diuina & quæuis orationes etiam private sine vitio simoniæ non possunt venire in commutationem pro re temporali, seu precio æstimabili,

quamvis nihil obstat, quominus aliquid petatur pro processione, gestatione crucis, pro officio funebri, non per modum precii, sed ratione laudabilis consuetudinis.

NB. Cum pauperibus pecunia datur ea lege, ut accipiant secundum intentionem dantis, interpretandum est per modum stipendii, quale etiam sacerdoti datur, ut pro certa causa sacrificet.

In susceptione monialium aliquid recipi potest, 39 tanquam dos ad praesentem sustentationem; necessaria si monasterium inops, si diues simonia iure Ecclesiastico, sed consuetudo contraria damnari non potest. Alioquin pro susceptione ad statum religiosum nihil accipi potest, quia status religiosus spiritualis est. Dos potest accipi ad eum modum, quo accipitur in matrimonio carnali, in quo secernitur spiritualitas ab onere alendi personam quod temporale. Quod si sponte & liberaliter aliquid offertur ab ingrediente religionem, licitum est propter consuetudinem introductam, si fiat sine pactione.

Omnis actus Iurisdictionis Ecclesiasticae materia 40 simoniae est, quia sicut potestas Ecclesiastica spiritualis est, tum ratione principii, tum ratione finis; ita etiam actus ab ea procedentes. Quare simoniacum est, precium accipere pro absolutione, praesentatione, dispensationibus. In visitationibus tamen potest exigi moderatus victus. In votorum dispensationibus & iuramentorum apud sedem apostolicam per modum stipendii applicandi officialibus moderatum aliquod peti & accipi potest: Et licet propter speciem & suspensionem simoniae facti Canones id prohibeant, tamen summus Pontifex eiusve legatus his non ligatur, utpote ex iure tantum

tumpositiuo, prouenientibus. Quod si per consuetudinem etiam in Episcopatu aliquod accipitur, simoniae criminis damnari non poterit. Consultum tamen esset, abrogare tales consuetudines maxime, quoad munera in collatione ordinum, prohibent enim Canones seuerè & Concil. Trident.

- 41 Labor corporis, qui in spiritualibus officiis per se exercendus est, secundum specificam rationem aestimari non potest; Nam labor corporis non est precio aestimabilis nisi in ordine ad opus, cuius causa suscipitur. Si ergo opus spirituale, ideoque inuendibile est, neque corporis labor per se intrinsece necessario requisitus, vendi aut precio aestimari potest. Veruntamen qui per accidens coniuncti sunt labores, molestiae, impensae, ea in compensationem venire possunt. Considerato etiam illo, quod ministri in spiritualibus occupati sint in gratiam fidelium ac proinde illis ex iusticia debetur aliquid, non ut premium, sed ut sustentatio vitae.
- 42 Non enim debent esse deterioris conditionis, quam alii operarii proinde pro ministerio non datur proprie premium operis alioquin tanto plus deberetur, quanto dignius ministerium esset, sed datur stipendium pro sustentatione personae operantis.
- 43 Omissio iuris spiritualis seu Ecclesiasticae potestatis v. c. si minister pecuniam accipiat, ut non sacrificet, est materia Simoniae, si scilicet accipiat pecuniam non precise, ac pure, quia opus spirituale in gratiam alterius omittit Sed tanquam in compensationem iacturae fructus spiritualis, quem ex opere sacro v. c. sacrificio accipere posset. Alioquin si omissio mera & pura sit nullumque spirituale affectum moraliter pariens, non est aliquid spirituale, consequenter nec materia simoniae.